

CUPRINS

Capitolul 1	SUCESUL , pag. 7
Capitolul 2	DECIZIA , pag. 19
Capitolul 3	RISCUL , pag. 33
Capitolul 4	PERSEVERENȚA , pag. 49
Capitolul 5	RESPONSABILITATEA , pag. 63
Capitolul 6	ÎNCREDEREA ÎN SINE , pag. 79
Capitolul 7	ACȚIUNEA , pag. 99
Capitolul 8	BANII , pag. 111
Capitolul 9	OBIECTIVELE , pag. 127
Capitolul 10	ATTITUDINEA , pag. 139
Capitolul 11	CREATIVITATEA , pag. 159
Capitolul 12	COMUNICAREA , pag. 175

SUCCESSUL

Imaginează-ți că te trezești mâine dimineață și la capătul patului găsești un pachet frumos ambalat în poleială aurie și cu numele tău scris pe el. Sari în picioare, desfăci pachetul și ce găsești înăuntru? Succes, succes și iar succes pentru tot restul vieții tale. Este al tău. Îl ai. Un spirit binevoitor ți l-a lăsat la capătul patului în timp ce dormeai.

Cum ar arăta acest dar? Ce culoare ar avea? Cât de mare ar fi pachetul? Cum l-ai descrie primei persoane cu care ai vorbi? Ai fi entuziasmat știind că ții în mâinile tale succesul pentru tot restul vieții tale?

În acest punct, este foarte probabil că zâmbești și te gândești că ar trebui să mă reprofilez și să încep să scriu texte pentru benzi desenate. Ce fantezie minunată! Prietene, aceasta nu este o fantezie. Este un fapt că deții puterea să ai succes tot restul vieții tale. Ai această putere. Poate că nu știi că o ai. Poate că nu ai recunoscut drept realitate acest fapt minunat și, până acum, nu ai putut să te bucuri de succes și să-l împarți cu cei apropiați ție.

Privește lucrurile în felul următor. Concentrează-ți toată atenția pe această pagină a cărții, pe fiecare cuvânt pe

care îl citești. Apoi, mută-ți atenția pe un obiect oarecare aflat în raza ta vizuală.

Acum gândește-te cât de ușor ți-ai mutat atenția de la această pagină la acel obiect. Nu ai făcut niciun efort pentru asta. Ei bine, nu trebuie să faci mai mult efort nici când treci de la lipsa succesului la succes, când treci de la a simți frustrări și limitări, la un sentiment al abundenței în toate domeniile vieții tale.

Succesul este o direcție pe care o alegi. Nu depinde de câți bani ai, câți ani ai, unde te afli, cine ești, ce ai făcut în trecut și nici măcar nu depinde de ceea ce faci în prezent. Importantă este direcția pe care o alegi în viață și asta este alegerea ta.

Activează-ți imaginația pentru un moment. Vom crea o situație ipotetică despre un individ care a dat faliment, este pe cale să divorțeze, nu mai are bani, nu are nici măcar unde dormi noaptea și nimic de mâncare. Cu toate acestea, acesta este un individ de succes.

Poate că ai fost educat să gândești că cineva în asemenea situație nu arată deloc ca un om de succes. Desigur, aici încep problemele majorității oamenilor. Ei se bazează pe ceea ce văd și aud, lucru destul de firesc. Asta au fost învățați să facă încă din copilărie. Dar acest mod de gândire te va paraliza de fiecare dată.

Dacă te concentrezi exclusiv pe rezultatele fizice din prezent, vei obține același tip de rezultate și în viitor. Acest individ ipotetic, care este înconjurat de rezultate negative copleșitoare, și-ar putea da seama dintr-o dată de adevărul simplu, solid și frumos că succesul este o direcție care pornește de la o decizie și nu are nicio legătură cu ceva din afara lui. În momentul în care individul ia decizia că vrea să aibă succes, că lasă în urmă trecutul și se îndreaptă spre

visul său, se întâmplă momentul magic. Asta îl face un individ de succes.

Succesul se realizează pornind de la o decizie. Regretatul vorbitor motivațional Earl Nightingale obișnuia să spună povestea unui om de afaceri de mare succes care a fost întrebat când a devenit un om de succes. El a răspuns: „Am început să fiu un om de succes pe când dormeam pe o bancă în parc, pentru că atunci am hotărât încotro să merg și am știut că pot ajunge acolo”.

Dacă obținerea succesului este atât de simplă, de ce atât de puțini oameni reușesc să-l obțină? Pentru că nu știu și nu știu că nu știu.

Dacă ai avea câteva tone de lingouri de aur îngropate în grădina ta, dar nu ai ști că sunt acolo, ți-ar folosi la ceva? Singura problemă pe care o vor avea oamenii întotdeauna este ignoranța – să nu știi.

Sunt puțini oameni care au succes cu adevărat și sunt mulți alții care muncesc cu disperare toată viața încercând să obțină succesul. Drept urmare, omul obișnuit este descurajat de dovezile copleșitoare care arată că succesul este greu de obținut și convins că puținii care reușesc să aibă succes sunt fie norocoși, fie străluciți.

Majoritatea oamenilor sunt atât de ocupați să supraviețuiască de la o lună la alta încât nu găsesc niciodată timp să facă cercetări aprofundate despre oamenii cu mult succes. Toate persoanele care au studiat aprofundat această problemă au ajuns la aceeași concluzie șocantă: succesul depinde doar de o decizie. Trebuie să hotărăști ce vrei în viață, iar apoi să începi să progresezi către obiectivul stabilit. Este necesar să iei o decizie chiar acum, oriunde ai fi și să începi cu

orice ai. Asta-i tot. Nu îți pierde timpul străduindu-te să aduci contraargumente!

Succesul, ca și concept, fascinează oamenii de secole. Probabil că s-a discutat despre el și a fost analizat în toate limbile mai mult decât orice alt concept dar, raportat la totalul populației, sunt puțini oameni în lume care înțeleg ce este succesul.

Există puțini oameni în viață care au investit mai mult timp decât mine în studierea succesului. Mi-am petrecut aproape fiecare zi, vreme de treizeci și trei de ani, analizând ce este succesul. De-a lungul anilor, am avut multe eșecuri, dar am avut și multe succese. M-am bucurat de experiențe în multe locuri din lume. Atât eșecurile, cât și succesele mele, s-au dovedit a fi experiențe extraordinare din care am putut să învăț multe.

Împărtășesc aceste experiențe cu tine, cititorule, ca să îmi susțin pretenția că înțeleg succesul. Am ajuns la concluzia fermă că, de departe, cea mai bună și mai exactă definiție a *succesului* este cea pe care a formulat-o, cu mulți ani în urmă, fostul meu angajator și asociat Earl Nightingale: *succesul este realizarea progresivă a unui ideal valoros*. Dacă te gândești aprofundat la această definiție și o testezi, așa cum am făcut eu, vei înțelege și tu că este definiția perfectă. Earl Nightingale a investit șaptesprezece ani și jumătate căutând această definiție. El a decedat patruzeci de ani mai târziu, fără să schimbe niciun cuvânt din ea.

Succesul este realizarea progresivă a unui ideal valoros.

Sună simplu, nu-i așa? Ei bine, pare simplu dar, ca multe alte lucruri în viață, nu este chiar atât de sim-

plu și nici chiar atât de ușor de înțeles. Este nevoie să analizezi cu multă atenție această definiție.

Să luăm cuvântul **progresiv**. *Progresiv* nu înseamnă să te apuci de treabă cu toate resursele tale pentru o zi sau două, iar apoi să părăsești totul vreo săptămână, până vine cineva să îți sufle vânt în pânze, ca să repornești. Definiția cuvântului *progresiv* în dicționarul meu sună așa: care crește sau se dezvoltă continuu, *care își sporește intensitatea*. Cred că la această definiție s-a gândit Earl Nightingale.

Cuvântul **realizare** indică faptul că materializarea aceluiași ideal valoros devine tot mai evidentă.

Cuvintele **ideal valoros** sună foarte interesant. Să vorbim mai întâi despre **ideal**. James Allen, cunoscut scriitor din epoca victoriană, s-a exprimat bine când a spus că idealul este o idee de care ne-am îndrăgostit, ceea ce înseamnă că ne acaparează intelectual, emoțional și fizic. Îmi place această definiție.

Cuvântul **valoros** reprezintă un obstacol pentru majoritatea oamenilor. Înțelegerea greșită a acestui cuvânt face ca majoritatea oamenilor să vagabondeze fără țintă, să nu urce niciodată pe muntele idealului lor, să fie frecvent frustrați, adeseori mânioși și foarte dezamăgiți de propria persoană și de realizările personale.

Situația seamănă cu cea a băiețelului care i-a spus tatălui său: „Ei bine, tată, avem o casă mare, un garaj pentru două mașini, barca și cabană pe malul lacului. Ce mai urmează?” Majoritatea oamenilor încearcă să-și bazeze imaginea despre sine pe valoarea materială a lucrurilor pe care și le doresc.

Gândește-te la acest lucru: Ești cea mai evoluată formă a creației pe fața pământului. Meriți orice lucru pe care ți-l dorești. Iată întrebarea pe care ar trebui să ți-o pui: Este această idee valoroasă pentru mine? Merită atenția mea? Merită interesul meu? Merită să-mi dăruiesc viața acestei idei? Merită să fiu pasionat de această idee?

Când începi să privești definiția lui Earl din acest punct de vedere, totul se schimbă. Ceea ce vrei tu devine foarte important. Din nefericire, există doar unu sau doi oameni dintr-o sută care știu ce vor cu adevărat. Majoritatea oamenilor resping ceea ce vor cu adevărat de fiecare dată când dorința lor profundă iese la suprafața conștiinței lor. Imaginea despre sine nu acceptă adevărata lor dorință sau le este teamă că, dacă o spun cuiva, acea persoană va râde de ei. Așa că încep să se gândească imediat la motivele pentru care nu-și pot realiza acea dorință.

Motive ca moment nepotrivit, mediu nepotrivit, lipsă de informații și sprijin îi fac pe oameni să rămână la poalele muntelui și să nu se bucure niciodată de peisajul din vârful muntelui. Deoarece suntem inundați de informații despre obiective și că trebuie să ți le stabilești pentru a avea succes, constatăm că puțini oameni își stabilesc obiective. Și, de obicei, obiectivele privesc a avea o mașină, o casă sau bani. Toate aceste lucruri sunt bune și ar trebui să ne bucurăm de ele, dar ele reprezintă rareori sau niciodată un ideal valoros. Ele doar se substituie unui ideal valoros și, probabil, de aceea le numim *obiective*.

Cum ar putea fi pasionat un om de ideea de a-și cumpăra o mașină sau o casă când știm că o persoană își poate cumpăra câte mașini vrea fără prea mult efort? Cunosco o persoană care și-a cumpărat 500 de case.

Este greu să califici asemenea lucruri ca fiind idealuri valoroase. Sunt doar colecții de lucruri. Te rog să nu mă înțelegi greșit: îmi plac mașinile și casele frumoase, dar nu mi-aș da viața pentru ele.

În acest moment, probabil că te întrebi: de fapt, ce vrea Proctor? Ți voi spune ce vreau.

Vreau să construiesc o organizație internațională care să îmbunătățească în mod real calitatea vieții în toată lumea, să creez produse și servicii pentru oameni care gândesc asemenea mie și care au drept scop comun să trăiască și să muncească într-un mediu prosper, care încurajează productivitatea, astfel încât să ne îmbunătățim serviciile livrate familiilor noastre, organizațiilor noastre, comunităților noastre și, în final, națiunilor noastre. Asta vreau și asta realizez progresiv. Nu am niciodată dubii dacă pot face asta, pentru că *fac* deja și voi continua să fac pentru tot restul vieții mele pe această planetă.

Deoarece idealul meu valoros este măreț și puternic, a atras oameni minunați din întreaga lume. Ei mi-au spus: „Asta vreau și eu. Hai să lucrăm împreună”. Dacă realizezi progresiv un astfel de ideal valoros, vei avea cu siguranță succes.

Aș putea să-ți vorbesc toată săptămâna despre lucrurile teribile care mi s-au întâmplat de când urmăresc realizarea visului meu, dar hotărârea mea nu s-a clintit niciodată. Oamenii de succes își urmăresc neabătut idealurile. Tot ce mi s-a întâmplat m-a întărit și, la fel cum se întâmplă în cazul unei furtuni, copacii slabi sunt doborâți de vânt, dar cei puternici rezistă. Același lucru este valabil și în viață.

Nu fi dezamăgit când alți oameni te părăsesc sau te trădează. Continuă să mergi tot înainte. Natura nu suportă vidul. Un sprijin mai puternic este pe drum și natura creează un spațiu pentru el.

Să analizăm mai îndeaproape adevărata ta natură și ideea de succes. Eu cred că esența ființei tale este spirituală. Ești o ființă spirituală, ai un intelect și trăiești într-un corp fizic. Spiritul are mereu tendința să-și extindă limitele și să se exprime cât mai deplin. Spiritul, sau energia vitală ce animă tot universul, lucrează într-un mod ordonat, acționează perfect. Numim această acțiune perfectă *lege* sau *legi ale universului*. Energia vitală se exprimă prin tine. Tu ești forma prin care se exprimă energia universului. Când lucrezi în armonie cu această energie vitală, ai la dispoziție o sursă nesfârșită de resurse. Singurele limite sunt cele pe care ți le impui tu. În realitate, nu există nicio limită pentru ceea ce ești capabil să faci. Ca ființe umane, când ne-am permis luxul de a ne imagina sau a ne dori să călătorim cu automobilul, în loc de o trăsură cu cai, am putut construi un automobil. Apoi, când ne-am permis să ne imaginăm călătorind pe calea aerului, am reușit s-o facem. Zburăm mai sus decât păsările.

Lucrurile s-au petrecut asemănător când a fost creat faxul, telefonul, televiziunea. Niște oameni obișnuiți au avut niște dorințe extraordinare și așa s-a ajuns la realizări de tot felul. Tu ce vrei cu adevărat? Care este cea mai extraordinară dorință a ta? Identifică ce vrei, admite că asta vrei cu adevărat și strigă-ți visul peste tot: „Asta este ceea ce vreau eu cu adevărat”.

Vezi tu, dorința mea este reală. Este ceva ce se întâmplă deja. Cartea *You Were Born Rich (Te-ai născut bogat)*, care cuprinde filozofia eliberatoare ce stă la temelia muncii mele de o viață, este acum tradusă în

numeroase limbi și circulă în toată lumea, din America de Nord în Asia și din America de Sud în Europa.

Esența ta spirituală încearcă în permanență să îți atingă conștiința și să îți comunice ce vrea să experimenteze. Ascult-o în liniște și află ce vrei cu adevărat, care este dorința vieții tale. Fiecare vrea ceva important, cu adevărat important. Nu nega și nu respinge acel vis. Descrie acel vis pe hârtie. Nu trebuie să știi cum va fi realizat. Trebuie doar să știi că *va fi realizat*.

Ești înzestrat pentru a realiza lucruri mărețe. Ai un potențial uimitor. Cei mai grozavi oameni de știință din zilele noastre nici măcar nu pot cuprinde cu mintea ce ești tu capabil să faci.

De vreme ce esența ta spirituală îți transmite că are planuri mari pentru tine, nu-i așa că este logic ca și *tu* să ai planuri mari? Ce vrei cu adevărat? O anumită imagine a măreției îți apare mereu în minte. Fiecare vrea să realizeze ceva măreț. Este în natura umană să vrem asta. Acceptă asta.

Nici măcar nu te-ai putea imagina făcând un lucru dacă nu ai fi în stare să-l faci în realitate. După cum spune Stella Mann, „Ce poți avea în minte, poți avea și în mână”. Tu ce vrei să realizezi? Și ce dacă este încă o fantezie? La început și trenul, avionul sau automobilul au fost niște fantezii în mintea unor oameni. Lasă-ți imaginația să zboare. Lasă imaginile minunate să se desfășoare în mintea ta și apoi alege una: „Asta vreau eu să realizez. Mă voi trezi în fiecare dimineață și voi fi plin de entuziasm să-mi dedic viața realizării acestui lucru. Da, chiar voi face asta”.

Dacă prietenii, rudele sau vecinii vor râde de tine, îndepărtează-te de ei. Nu-i lăsa să te demoralizeze. Unii vor pretinde că îți sunt prieteni, dar se vor învărti în jurul tău supărați și jucând jocul „bietul de mine”. Pleacă de lângă ei, deoarece îți vor fura visul.

Nu trebuie să schimbi ceva la tine înainte de a începe să îți urmărești visul. Ești deja minunat, pentru că așa ai fost creat.

Realizarea progresivă a ceea ce îți dorești îți va spori capacitatea de conștientizare, forța și puterea de atracție. Lucrul pe care vrei să-l realizezi trebuie să fie important, frumos și să-l dorești cu adevărat. Nu contează dacă alții vor ce vrei tu. Și nici nu ai nevoie de permisiunea nimănui. Contează numai să vrei tu. Dacă vrei cu adevărat să trăiești o viață plină de succes, trebuie să realizezi progresiv un ideal valoros. Acesta este succesul și presupune schimbări.

Te vei confrunța cu respingere din partea altor oameni dar, urmând sugestiile din această carte, vei face față alegându-ți o dorință importantă, puternică. Este ceea ce eu numesc *dorința vieții tale*. Trebuie să înțelegi că te vei lovi de rezistență puternică din partea altora dar, dacă te pregătești cum trebuie, vei învinge această rezistență. Vei câștiga. Reține că gradul de rezistență este direct proporțional cu importanța și natura visului la care începi să lucrezi.

Oamenii vizionari au fost întotdeauna persecutați înainte de a li se recunoaște meritele și a fi recompensați, dar ei au realizat că, atunci când oamenii nu înțeleg un lucru, au tendința să-l critice sau să-l ridiculizeze. După cum a spus William Penn Patrick, „Niciun om, ideal sau instituție nu au atins măreția înainte de a se lovi de o mare rezistență”. Măreția nu poate fi realizată dacă nu înțelegi acest concept.

Din nefericire, omul obișnuit ignoră această lege a realizărilor importante. Domnul și doamna Mediocritate se tem, în ignoranța lor, să înfrunte chiar și o rezistență slabă. Ei nu vor să facă valuri sau să fie criticați și cred, în mod incorect, că orice critică îi va

trage înapoi și îi va împiedica să-și realizeze fericirea. În realitate, este adevărat exact contrariul. Reține că, atunci când începi să te schimbi, întâmpini rezistență din partea celor dragi. Ei se tem de schimbare, deoarece schimbarea înseamnă confruntarea cu necunoscutul. Când începi să faci progrese rapide sau te angajezi pe drumul unor progrese rapide, te vei confrunta cu obstacole ridicate de prieteni sau rude. Ei încep să se opună făcând comentarii negative pentru a te convinge să menții situația actuală.

Dacă vrei să faci progrese importante, trebuie să-i domini pe cei apropiați ție. Este un lucru dificil și necesită curaj, deoarece vrei să le faci pe plac celor dragi, și nu să-i rănești, dar le faci mult mai mult rău dacă nu reușești să fii tu însuși, să realizezi ceea ce dorești și să devii ceea ce ai potențial să devii și asta deoarece îți pierzi entuziasmul față de viață. Procesul de autodezvoltare se oprește și stima de sine se diminuează. Aceste aspecte negative dispar când ești sigur de capacitățile tale. Odată ce reușești să faci progrese, cei dragi capătă mai mult respect pentru tine. De-a lungul istoriei o mulțime de evenimente au confirmat această idee. Suntem norocoși dacă întâmpinăm rezistența celor din jur, pentru că este o dovadă a măreției noastre. Această rezistență ne oferă energie să învingem, să cucerim, să dominăm.

Următorii câțiva ani vor înregistra evoluțiile unei istorii strălucitoare și vor stabili un loc permanent pentru modul nostru de viață, care constă în libertatea de a fi noi înșine și de a munci pentru realizarea viselor noastre, astfel încât să creăm o lume mai bună pentru noi, pentru copiii noștri și pentru omenirea întreagă. Înțelege bătălia pe care o avem de dus și fii recunoscător că ești printre cei care fac istoria. Munca pe care o faci astăzi poate oferi în viitor noi libertăți și

speranță pentru milioane de oameni care se vor naște de acum în colo. Stai drept în fața dușmanului. Hotărârea și angajamentul tău îi va umple inima de teamă și el va cădea în uitare. Aceasta este legea vieții.

Acum înțelegi ce trebuie făcut. Succesul și perseverența sunt legate împreună precum găina și oul. Nu poți avea una fără alta. Nu vei putea persevera dacă ceea ce urmărești să realizezi nu este *dorința vieții tale*, iar dacă nu perseverezi nu poți avea succes. Și tu vrei să ai succes. Știi că vrei asta.

Întoarce-te la capătul patului tău și deschide acel dar imaginar. Ia hotărârea să accepți succesul pentru tot restul vieții tale. Vino și escaladează munții împreună cu noi. Ne vom bucura de compania ta. Succesul este realizarea progresivă a unui ideal valoros.

DECIZIA

Există o acțiune mentală prin care îți poți rezolva probleme enorme într-o milisecundă și care are potențialul să îmbunătățească aproape orice situație personală sau de afaceri cu care te vei confrunta vreodată. Ea te poate propulsa pe calea unui succes incredibil, iar această acțiune mentală magică se numește *decizie*.

Oamenii cu cel mai mult succes în lume au în comun capacitatea de a lua decizii. Cei care sunt capabili să ia decizii ajung în vârf, iar ceilalți nu ajung nicăieri. Deciziile – sau lipsa lor – sunt responsabile de crearea sau distrugerea carierelor.

Oamenii care și-au dezvoltat capacitatea de a lua decizii fără să se lase influențați de părerile altora au venituri anuale din șase sau șapte cifre. Oamenii care nu și-au dezvoltat niciodată forța mentală pentru această abilitate vitală rămân toată viața în categoria celor cu venituri mai mici. În majoritatea cazurilor, viața lor devine plictisitoare, lipsită de sens.

Deciziile nu afectează doar veniturile, ci toată viața.

Sănătatea mentală și fizică, bunăstarea familiei, viața socială, relațiile cu alții, toate depind de capacitatea de a lua decizii bune. Deoarece capacitatea de a lua

decizii are o influență atât de puternică asupra calității vieții în general, te-ai putea gândi că se predă în școală, dar nu, nu se predă. Dezvoltarea capacității de luare a deciziilor lipsește din programa școlară a tuturor instituțiilor americane de învățământ – și situația nu este cu mult diferită la nivel mondial. Pentru a complica lucrurile, această problemă a fost lăsată și în afara aproape oricăror programe de instruire sau de dezvoltare personală organizate de departamentele de resurse umane ale marilor companii.

În acest moment, te-ai putea întreba: „Atunci cum își poate dezvolta o persoană această capacitate de a lua decizii?” Ei bine, am răspunsul potrivit pentru tine. Trebuie să-ți dezvolti singur această capacitate și ai început deja să faci asta citind și analizând informațiile pe care ți le împărtășesc în aceste pagini. Acest capitol te va face să devii mai conștient de importanța deciziilor.

Există o carte excelentă pe care poate că ai să vrei s-o adaugi în biblioteca ta. Se numește *Decision Power (Puterea deciziei)* de Harvey Kaye și are subtitlul *How to Make Decision with Confidence (Cum să iei decizii cu încredere)*. Este singura cale de a lua decizii. Nu este productiv să iei decizii și apoi să începi să-ți faci griji dacă ai ales bine sau rău.

Nu este foarte dificil să înveți să iei decizii. Cu informațiile potrivite și supunându-te anumitor reguli și practici, poți deveni expert în luarea deciziilor eficiente, iar cei care iau decizii eficiente primesc o parte substanțială din recompensele acestei lumi.

Luarea deciziilor este un proces cognitiv pe care poți ajunge să îl stăpânești cu măiestrie. Ea poate fi comparată cu o serie de alte procese cognitive, ca

gândirea, imaginația sau concentrarea. Fiecare dintre aceste procese, odată dezvoltat, îți aduce recompense imense. Persoana care hotărăște să-și întărească acești „mușchi mintali” este recompensată prin ceea ce se consideră a fi o viață plină de farmec. De îndată ce știi să iei decizi, practic, poți elimina conflictul și confuzia din viața ta.

Luarea deciziilor pune ordine în mintea ta și, desigur, această ordine se reflectă în lumea reală, adică în rezultatele tale. James Allen s-a gândit probabil la decizia când a scris: „Gândim în secret, dar gândurile se reflectă în lumea reală: mediul în care trăim reprezintă oglinda în care ne privim”. Nimeni nu poate vedea ce este în mintea ta când iei decizii, dar aproape întotdeauna ceilalți vor putea vedea rezultatele deciziilor tale.

Persoana care nu reușește să-și dezvolte capacitatea de a lua decizii este condamnată, deoarece nehotărârea dă naștere la conflicte interioare care se pot transforma pe neașteptate într-un fel de bătălie mintale și emoționale. Psihatrii au un nume pentru aceste stări interioare caracterizate de o dispoziție generală contradictorie: *ambivalență*. Dicționarul Oxford spune că ambivalența permite coexistența unor trăiri contrare față de același obiect sau situație.

Nu trebuie să fii cel mai strălucit din oraș sau să ai o diplomă în psihiatrie pentru a înțelege că vei avea dificultăți în viață dacă permiți ca mintea ta să fie în această stare de ambivalență. Persoanele care suferă de această tulburare se descurajează și devin practic incapabile să facă orice activitate productivă. Ele nu sunt capabile să trăiască, ci cel mult să existe. O decizie sau o serie de decizii ar putea schimba totul.

O lege de bază a universului spune că *ori creezi, ori distrugi*. Nehotărârea cauzează distrugere. De câte ori ai auzit o persoană spunând: „Nu știi ce să fac!” De câte ori te-ai întreat: „Ce ar trebui să fac?” Gândește-te la indecizia pe care o experimentează, din când în când, orice persoană de pe această planetă: *Să-l iubesc sau să-l părăsesc? Să plec sau să rămân? Să fac asta sau să n-o fac? Să declar falimentul sau nu? Să mă apuc de muncă sau să stau la televizor? Să cumpăr sau să nu cumpăr asta? Să spun asta sau să nu spun?*

Fiecare a trăit ocazional aceste sentimente de ambivalență. Dacă ai asemenea sentimente frecvent, ia chiar acum decizia să te oprești. Cauza ambivalenței este nehotărârea, dar reține că lucrurile nu sunt întotdeauna așa cum par. Nehotărârea este o cauză pentru ambivalență, dar nu este cauza principală.

Stima de sine redusă sau lipsa încrederii în sine poartă vina principală. Am studiat, vreme de peste un sfert de secol, comportamentele oamenilor care știu să ia decizii. Toți au în comun un lucru: o foarte bună imagine despre sine și un grad înalt de stimă de sine. Ei pot fi la fel de diferiți ca noaptea și ziua în numeroase alte aspecte, dar toți posedă încredere în sine. Cei care știu să ia decizii nu se tem de erori. Dacă și când iau o decizie greșită, știu să treacă peste. Învață din acea experiență și nu se resemnează niciodată în fața unui eșec.

Fiecare persoană capabilă să ia decizii a fost suficient de norocoasă să crească într-un mediu în care luarea deciziilor a făcut parte din educație sau și-a dezvoltat această capacitate mai târziu. Aceste persoane sunt conștiente de un lucru pe care trebuie să-l înțeleagă orice om care speră să trăiască o viață împlinită: nu